

Vanhus- ja vammaisneuvosto 2025-2029

Kokousaika	24.8.2026 10.00 -	
Kokouspaikka	Kunnantalon kokoushuone	
Paikalla olleet jäsenet	Jytilä Kirsi Vierre Ulla Niemi Marjo Välimäki Erkki Jokioja Tiina Ojala Leena Koivistoinen Anne-Maria	Puheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen
Muut paikalla olleet	Lankinen Vilja Latvajärvi Arttu Asiat §17	Pöytäkirjanpitäjä Vapaa-aikaohjaaja
Käsitellyt asiat	§13, §14, §15, §16, §17, §18	

Sisällysluettelo

§13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§14 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

§15 Kannanotto Pirhan vanhus- ja vammaispalveluiden toteutumisesta

§16 Esitys asiointiliikenteen tarpeen tarkastuksesta

§17 Vanhustenviikon ohjelma 2026

§18 Ilmoitus- ja muut asiat

§13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Merkitään kokoukseen osallistujat.

§14 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastusvuorossa sovitun käytännön mukaisesti ovat Leena Ojala ja Erkki Välimäki. Pöytäkirja tarkastetaan 25.8.2026 ja pidetään nähtävänä 26.8.2026 kunnan tietoverkossa.

§15 Kannanotto Pirhan vanhus- ja vammaispalveluiden toteutumisesta

Kannanotto vanhus- ja vammaispalveluista

Kihniön kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on varmistaa, että kunnan ikääntyneiden ja vammaisten asukkaiden ääni kuuluu heitä koskevassa päätöksenteossa ja että heidän oikeutensa toteutuvat. Neuvosto on sitoutunut edistämään ikääntyneiden ja vammaisten hyvinvointia, tuomaan esiin heidän tarpeitaan sekä seuraamaan palvelujen tilannetta yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa.

Jokaisella ikääntyneellä ja vammaisella henkilöllä on oikeus turvalliseen, oikea-aikaiseen ja tarpeenmukaiseen hoivaan ja tukeen. Tämä oikeus ei saa vaarantua resurssipulan tai hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen vuoksi. Neuvosto ei ota kantaa yksittäisiin tapauksiin, mutta korostaa, että kihniöläisten tulee päästä tarvitsemiinsa palveluihin viivytyksettä.

Valtakunnalliset tilastot osoittavat, että hoitoon pääsyssä on merkittäviä haasteita. THL:n vuoden 2025 hoitopääsytilaston mukaan kiireettömään hoitoon pääsy ylittää perusterveydenhuollossa yhä useammin 14 vuorokauden hoitotakuun, ja joillain hyvinvointialueilla jopa 27 % asiakkaista odottaa hoitoa pidempään kuin lainsäädäntö sallii. Erityisesti ikääntyneiden kohdalla viiveet ovat kasvaneet. Yli 75-vuotiaista 34 % raportoi, ettei ole saanut tarvitsemaansa hoitoa oikea-aikaisesti.

Myös jatkohoitoon pääsyssä esiintyy viivästyksiä. STM:n vuoden 2026 selvityksen mukaan jatkohoitopaikan odotus sairaalasta kotiuttamisen jälkeen kestää pienillä paikkakunnilla keskimäärin 5–12 päivää, ja viiveet ovat lisääntyneet 18 % vuosien 2023–2025 välillä. Viivästykset ovat yleisimpiä alueilla, joissa palveluverkkoa on supistettu ja henkilöstövaje on suurin. Kihniössä palveluverkkoa on supistettu merkittävästi.

Tutkimusnäyttö osoittaa, että hoitoketjujen katkeaminen heikentää ikääntyneiden ja vammaisten toimintakykyä ja turvallisuutta. THL:n vuonna 2025 julkaisema analyysi osoittaa, että jatkohoidon viivästyminen yli viidellä päivällä lisää toimintakyvyn heikkenemisen riskiä 30 %. Helsingin yliopiston gerontologinen tutkimus (2024–2026) vahvistaa, että selkeä palveluohjaus ja oikea-aikainen kotiutus vähentävät lisäpalvelujen tarvetta ja ehkäisevät turvattomuuden tunnetta.

Vammaispalveluissa palvelupäätösten käsittelyajat ovat pidentyneet hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vammaispalvelujen tutkimusverkoston vuoden 2025 raportin mukaan käsittelyaika on kasvanut keskimäärin 12 päivällä, ja palveluketjujen katkeaminen johtaa usein arjen avun vähenemiseen sekä omaisten kuormituksen kasvuun.

Kihniössä palvelujen supistaminen on vaikuttanut merkittävästi hoitoon pääsyyn. Kiireellinen hoito on lakkautettu kokonaan, ja kiireettömään hoitoon pääsee vain

kolmena päivänä viikossa. Tämä on heikentänyt palvelujen saavutettavuutta erityisesti ikääntyneiden ja vammaisten osalta.

Laboratoriopalveluissa huolta herättää erityisesti paastoverikokeiden saatavuus. Kihniössä verikokeisiin pääsee enää kerran viikossa, ja ajat ovat usein varattuja useiksi viikoiksi eteenpäin. Monilla ikääntyneillä ja vammaisilla ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön ja julkinen liikenne kulkee satunnaisesti. Sivukylillä ei ole lainkaan julkista liikennettä. Kela-taksin saatavuus on heikko, ja pitkät matkat muodostavat merkittävän kustannuksen asiakkaalle ja yhteiskunnalle. Omaisilla ei useinkaan ole mahdollisuutta irrottautua työstä kuljetusten järjestämiseksi.

Neuvosto nostaa esiin myös potilaiden ja omaisten kokeman epäselvyyden jatkohoidon järjestämisessä. Potilaita siirretään pahimmillaan useita kertoja kunnasta toiseen ilman, että omaisille tiedotetaan riittävästi. Tämä kuormittaa potilaita ja lisää turvattomuuden tunnetta.

Lisäksi neuvosto on huolissaan henkilöstöressurssien riittävydestä. Hoitohenkilökunnalla tulee olla riittävästi aikaa arvioida potilas, kuulla hänen toiveensa ja tehdä harkittuja päätöksiä. Kiire, liian suuri potilasmäärä ja henkilöstön kuormitus lisäävät hoitovirheiden riskiä sekä heikentää päätöksentekokykyä.

Neuvoston selvityspyyntö Pirkanmaan hyvinvointialueelle

Kihniön kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto pyytää Pirkanmaan hyvinvointialueelta selvitystä kihniöläisten ikääntyneiden ja vammaisten hoitoon pääsystä, jatkohoidon toteutumisesta, kotiutuskäytännöistä sekä palveluiden muutoksista Kihniön alueella. Selvityksen tulee sisältää tiedot palveluiden muutoksista vuosina 2023–2026 sekä määrällisellä että laadullisella tasolla.

Neuvosto pyytää lisäksi selvitystä laboratoriopalvelujen saatavuudesta ja käytöstä sekä henkilöstöressurssien riittävydestä terveyden- ja sairaanhoitopalveluissa.

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää lähettää oheisen kannanoton Pirkanmaan hyvinvointialueelle sekä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle.

Tiedoksi

Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto

§16 Esitys asiointiliikenteen tarpeen tarkastuksesta

Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää, että kunta ryhtyy kartoittamaan asiointiliikenteen tämänhetkistä tarvetta. Neuvoston näkemyksen mukaan palvelun arviointi on tarpeen, koska palvelua ei tällä hetkellä ole. Neuvosto haluaa varmistaa, että ikääntyneet ja toimintarajoitteiset kuntalaiset pääsevät liikkumaan palveluiden pariin. Kihniössä on ollut asiointiliikenne, joka lopetettiin vuonna 2024. Palvelu lopetettiin, koska käyttäjiä ei ollut riittävästi.

Selvityksessä tulisi vähintään tarkastella kohderyhmien tarpeet sekä kustannus- ja järjestämisvaihtoehdot.

Neuvosto katsoo, että selvitys on tärkeä osa ikääntyneiden ja vammaisten hyvinvointia ja terveyttä ja se tukee kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia asioida ja osallistua.

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää kunnanhallitukselle, että asiointiliikenteen tarve kartoitetaan.

Tiedoksi

Hallitus

§17 Vanhustenviikon ohjelma 2026

Vanhustyön keskusliiton käynnistämää Vanhustenpäivää on vietetty jo vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko.

Seuraavaa Vanhustenviikkoa vietetään 5.-11.10.2026 teemalla **Arjen kohtaamiset - Möten i vardagen**. Vanhustenpäivän vuosittainen valtakunnallinen pääjuhla on sunnuntaina 4.10.2026 Joensuussa.

Teema Arjen kohtaamiset kiteyttää sen, missä liiton toimintojen työssä on pohjimmiltaan kyse: ihmisten välisissä hetkissä, jotka eivät välttämättä näytä suurilta, mutta joilla on valtava merkitys iäkkään ihmisen arjen kannalta.

Teema muistuttaa, että hyvä arki ei synny vain rakenteista, palveluista ja järjestelmistä, vaan aidosta kohtaamisesta. Katseesta, kuulluksi tulemisesta, siitä että joku pysähtyy.

Hyvä vanhuus rakentuu pienissä hetkissä ja niihin on voitava panostaa.

Tänä vuonna myös koulut ovat kutsuttu mukaan tapahtumaan. Tarkoituksena on kääntää katsantoa siten, että nuoret järjestäisivät tapahtuman iäkkäille.

Vanhustyön keskusliiton mukaan oppilaitoksilla on ainutlaatuinen mahdollisuus luoda sukupolvien välisiä kohtaamisia. Yksikin vierailu, hetki yhdessä tai opiskelijoiden järjestämä pienimuotoinen tilaisuus voi olla iäkkäälle ihmiselle viikon, jopa koko syksyn merkittävin tapahtuma. Samalla opiskelijat saavat arvokasta kokemusta vuorovaikutuksesta, osallisuudesta ja ikääntymisen ymmärrystä.

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjestää seuraavan ohjelman:

- Maanantaina 6.10. Kihniön yhtenäiskoulu järjestää tapahtuman iäkkäille
- Keskiviikkona 8.10. retki Käskyvuoreen, jossa nokipannukahvit ja makkaraa
- Torstaina 9.10. Suutarinpuistossa pelejä ja lettuja, jonka jälkeen webinaari kirjastolla aiheesta Ulkoilupäivä - Pienillä hetkillä on suuri vaikutus (Ikäinstituutti)
- Perjantaina 10.10. Eläinpäivä sekä webinaari eläinten hyvinvointivaikutuksista (IkiOma Ikä ry)

§18 Ilmoitus- ja muut asiat

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto käy keskustelua muista ajankohtaisista asioista.